

Daadadka - xayawaanka iyo khatarta cayayaanka

Warbixin ku saabsan sida loola dhaqmo xayawaanka iyo cayayaanka daadadka ka dib

Somali | Soomaali

OFFICIAL

Markaad ku soo noqonayso aagga daadadku saameeyeen, xayawaanka duurjoogta ah, oo ay ku jiraan jirka, masaska ama caarada, ayaa laga yaabaa inay ku xayiran yihiin gurigaaga, daashka ama beertaada.

Sida loola tacaalo masaska

- Marka aad dibadda joogtid:
  - ✓ xidho kabo adag, galoofyada iyo surwaal dheer si aad u ilaaliso lugahaaga
  - ✓ fiiro gaar ah u yeelo gacmahaaga iyo cagahaaga markaad wax nadiifinayso daadadka ka dib
  - ✓ haddii aad aragto mas, dib u noqo oo u oggoolow inuu jidkiisa ku sii socdo - ha taaban
  - ✓ ka digtoonow masaska biyaha ku dhex dabaalanaya
  - ✓ waa inaad ka saartaa qashinka agagaarka gurigaaga sababtoo ah waxay soo jiidan kartaa masaska, caarada, iyo jirka.
- Haddii aad ku aragto mas gurigaaga, ha argagixin, dib uga soo noqo si tartiib ah oo u oggoolow inuu sii socdo. Ha taaban. Ka wac Wasaraada Deegaanka, Dhulka, Biyaha iyo Qorshaynta 136 186 si aad u hesho liiska dadka masaska qabto ee agagaarkaaga.
- Haddii mas ku qaniino:
  - ✓ ha dhaqin maqaarka ku xeeran meesha lagaa qaniinay
  - ✓ ha dhaq dhaqaaqin oo hel gargaar caafimaad oo degdeg ah adigoo wacaya 000
  - ✓ jiiifso ama la fadhiiso qaniinyada inta ka hoosaysa heerka wadnahaaga.
  - ✓ ku dabool meesha dhar nadiif ah oo qallalan. Haddii la heli karo, faashad adag oo lagu wareejiyo barta qaniinyada ayaa sidoo kale lagu talinayaa.
  - ✓ xasuusnoow wakhtiga qaniinyada iyo marka faashadda la saaray
  - ✓ ha isticmaalin tamashle (tourniquet), jar qaniinyada si aad sunta u sii deyso ama isku day inaad sunta ka nuugta boogta.

Sida loola tacaalo caarada

- Haddii ay ku qaniinto caaro:
  - ✓ dhaq meesha lagaa qaniinay oo isticmaal baraf si ay xanuunka kaaga caawiso
  - ✓ cadaadis (pressure) ha saarin
  - ✓ isla markiiba raadso gargaar caafimaad haddii ay ku qaniintay caarada dhabarka cas (redback spider) ama haddii calaamadahaagu ka sii daraan.

Sida loola tacaalo jirka iyo cayayaanka

- Jiirka ayaa leh cudurro. Waa inaad meesha ka saartaa cuntada iyo waxyaalaha kale ee gabbaad siin kara jiirka.
- Tuur qashinka oo dabool saar weelka qashinka. Dhig dabinnada jiirka loo dhigo meelaha engegan haddii loo baahdo.
- Ka fogow biyaha fadhiidka ah maadaama ay kaneecadu ku dhex dhalato. Dabool jidhkaaga intii suurtoagal ah oo isticmaal daawada kaneecada.
- Duqsigu wuxuu keenaa cudurro. Isla markiiba nadiifi cuntada qashinka noqotay maadaama ay tahay meel duqsigu ku tarmo.
- Haddii uu xayawaan ku qaniino ama ku dhaawaco ama ku mudo cayayaan ka raadi talo dhakhtarkaaga ama wac kalkaalisada-la waco 24 saacadood maalintii, 7 maalmood isbuucii 1300 60 60 24.

Si aad ugu heshid daabacaadan qaab sahlan, iimayl u dir pph.communications@health.vic.gov.au

